

Služby internetu pro nevidomé uživatele

Miloš Šmíd
Laboratoř Carolina, centrum
podpory studia zrakově
postížených na UK

O čem to bude ...

- e-mailové konference pro zrakově postižené
- noviny, časopisy, knihovny a textové zdroje
- informační servery
- kultura
- vodící psi
- doprava a navigace
- studium
- zaměstnávání
- organizace nevidomých a hluchoslepých
- příběhy nevidomých
- sport a zábava
- další komunikační prostředky (Skype, ICQ, KlangoPlayer)
- zajímavé projekty na internetu (WebVisum, nejmilejší pražské zvuky)
- zájmy zrakově postižených
- kam nejčastěji chodí na internetu zrakově postižení
- stránky, které se pokoušejí dělat sami zrakově postižení

Komunikace ZP - emaily

- mailová korespondence, e-konference:
 - naučí se téměř každý, stačí dial-up připojení, využívá se zpravidla Outlook Express
 - Brailnet: <http://konference.brailnet.cz/mailman/listinfo>
 - Tereza ČVUT – Fanda – konference PC uživatelů (nejstarší, od roku 1998)
<http://www.tereza.fjfi.cvut.cz/elektronicka-konference/>
 - konference zakladané a spravované přímo ZP na Pandoře (Dokumenty) nebo na GoogleGroups (Railbrail, Rodicovství, Bilahul, Knihomol, Odecitace, Sexik)

Konference Brailnet

(výběr)

- ZP se sami informují: lze do nich přispívat
 - Inpora (**IN**formace – **PO**moc – **RA**dy)
 - Pavlač (= „chat“),
 - regionální: Olomoucko ...
 - zájmové: lze do nich přispívat
 - sportovní: Bowling, Goalbal, Kuzelky, Šachy, Showndown-I, Szs (zvuková střelba)
 - majitelé vodičích psů: Haf ...
 - jazykové: Esperanto
 - hudební: Klávesy - O elektronických klávesových nástrojích a zpracování hudby na počítači
 - PC-klub-Olo(mouc)
 - profesní: ZUS-I (učitelé hudby)
 - Informační – nelze do nich přispívat, reagovat
 - Vis-imp, Komentované filmy,
 - regionálně omezené: Pha-info, Majáček (Olomouc), JM-info,

Distribuční konference časopisů Brailnet

- Knihovna digitálních dokumentů nabízí více titulů časopisů – za kredity
- Pravidelní čtenáři některých časopisů si mohou objednat zaslání časopisů bez odečtení kreditů formou distribuční konference

Výběr:

- 100+1, DTest, Respekt-I, Vesmír, Zdraví, Kprehled
- placené časopisy: ZORA + přílohy, počítačová příloha MailDisk
- ČTK (domácí, sportovní, ekonomické, zahraniční,
- Programy rozhlasu a televize

Konference uživatelů speciálních softwarů a komp. pomůcek

- každý speciální software má konferenci svých uživatelů – příspěvky uživatelů, odpovědi uživatelů ale i firm – bylo by vítáno zapojení se více lektorů TyfloPomůcek a TyfloCenter
- Supernova, Lunar, Hall – konference Dolphin
- screen reader JAWS - konference JAWS-I
- zápisník pro nevidomé Mobilspeak (stejnomená konference)
- Winmonitor, Asistent – OKO-I
- zvětšovací program (s hlasovou podporou) ZoomText-I
- Blind Friendly Web – BFW
- (Fanda je na Tereze, ČVUT <http://www.tereza.fjfi.cvut.cz/elektronicka-konference/>)

Trafika Brailcom

- <http://trafika.brailcom.cz/>
- Prohlášení o dodržování autorského zákona + průkaz ZTP-P
- 46 časopisů a novin
- každodenně buď číst on line nebo možnost stažení archivu
- možnost RSS kanálů, archivu, sofistikované vyhledávání, sledování (výstřižková služba – info každý den do mailu),

Elektronické (textové) knihovny

- Autorský zákon dovoluje poskytování textů, ale přesto se nakladatelé bojí zneužití – zatím za dobu více než 15 let nedošlo k porušení zákona – pouze hromadnému stahování
- Podmínkou členství v knihovnách, Prohlášení o dodržování autorského zákona a ZTP-P
- Knihovna digitálních dokumentů www.kdd.cz - limitovaná;
- Slovenská obdoba www.digitbooks.sk – placená
- Studijní literatura ve střediscích podpory studia ZP na VŠ: Teiresias, Tereza – společný vyhledávač <http://sd.ruk.cuni.cz/terezal/>
- Carolina MFF UK <http://carolina.mff.cuni.cz/knihy.php> a další podobná střediska na různých VŠ
- Neprojozenost a nekompatibilita knihoven

Další knihovny a další zdroje elektronických knih

- www.ktn.cz – katalog zvukových knih a knih v bodovém písmu
- Možnost stahování mp3 audio knih <https://biblio.brailcom.org/biblio/catalog>
- Integrace – občanské sdružení <http://www.integraceos.cz/index.php?show=Knihovna>
- mailový časopis Pomocník
- Krajské knihovny – Havlíčkův Brod (literárně vědní soutěže v březnu měsíci internetu a knih)

Další informační zdroje

Helpnet – sekce Zrakově postižení

<http://www.helpnet.cz/zrakove-postizeni>
např. sekce Služby

InternetPoradna – sekce Zrakově postižení

<http://iporadna.cz/zrak/index.php>

PC klávesnicí – Miloš Šmíd

www.pcklavesnici.estranky.cz

Kultura

- Okamžik - <http://www.okamzik.cz/> sekce Kultura
- Apogeum – komentované filmy – audio stopy ke stažení <http://www.apogeum.info/>

Stránky věnované problematice Z(d)P a vodicím psům

- <http://www.helpnet.cz/zrakove-postizeni>
- <http://iporadna.cz/zrak/index.php> Internetová poradna
- <http://www.infoposel.cz/>
- Centrum pro zdravotně postižené <http://www.czp.az4u.info/>

Vodící a asistenční psi

- Centrum výcviku asistenčních psů:
<http://www.pomocnetlapky.cz>
<http://www.vodicipsi.cz/> (SONS – Praha-Butovice)
<http://www.pesprotebe.com>
<http://www.vyvcivkvodichpsu.cz/predstaveni.php>
- stránky o kynologii

Doprava, navigace

- Jízdní řády – raději lokální verze Idosu, ale lze používat i www.idos.cz/blind (<http://blind.jizdnirady.idnes.cz/JRCIS.asp>)
- Navigace SONS - <http://www.sons.cz/navigace/>
- Nedostatečné informace <http://www.cd.cz/bezprekazek>
- Moje aktivity: ZPCestuji <http://zpcestuji.mistecko.cz> (konference railbrail!)
- Samozřejmě se nemusí ZP omezovat jen na tyto speciální stránky, ale i na běžné služby www.dpp.cz (např. změny v dopravě – umět se na www zorientovat, najít informaci)
- Nepoužitelná je pro ZP www.jizdenka.cz

Studium ZP

- Centra či laboratoře podpory studia zrakově postižených a podpory celoživotního vzdělávání ZP
- www.studiumbezbarier.eu (VŠB centrum Slunečnice)
- bylo by dobré, kdyby existovaly i pro ZP e-learningové formy různých kurzů, studia – prostředí Moodle pro ZP poměrně složité, ale bylo by možné plnit úkoly pomocí e-mailů, Skype ... zčásti se někde soukromě takto vyučuje.
- Výuka jazyků Eurochance Brailcom <http://eurochance.brailcom.org/>
- Pokouší se o stránky též p. B. Knupp <http://www.archway.cz/>

Zaměstnávání ZP

- www.praceprozp.cz
- Projekt - Připoj se a pracuj – zatím se mi zdá, že problematika ZP není příliš preferovaná - problém <http://jpd3.makropulos.org/pozice.htm>
- Integrace OS zaměstnává ZP pro skenování knih a převod kazet z KTN do mp3

Organizace nevidomých a hluchoslepých

- SONS www.sons.cz - SIA
- TyfloCentra www.tyflocentrum.cz
- Tyfloservis www.tyfloservis.cz
- Rehabilitační středisko www.dedina.cz
- Okamžik www.okamzik.cz ;
- Integrace www.integraceos.cz
- Lorm – organizace pro hluchoslepé – www.lorm.cz
- Kafira – Ostravsko www.kafira.cz

Příběhy nevidomých

- www.nevidomi.cz
- <http://www.infoposel.cz/?idm=clanky&idr=32>
- Studiumbezbarier.eu – VŠB Ostrava – Ekonomická fakulta – Příběhy
- O nevidomých se dozvíte na serveru Okamžiku <http://www.nevidomimezinami.cz/>

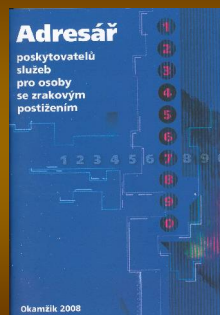
Zábava a sport

- Komentované filmy www.apogeum.cz
- PC hry pro nevidomé
<http://www.sweb.cz/dousabel/dsa/>
<http://www.gamesfortheblind.com/>

Sportovní kluby a organizace

- <http://www.tjzora.kct.cz/> (turisté TJ Zora)
- <http://www.brailnet.cz/tandembrno/>
- <http://www.sport-nevidomych.cz> ČSZPS
- EBMAS WT specialista - ochotna uspořádat kurz sebeobranu pro nevidomé

Adresář poskytovatelů služeb

každý rok vydává Okamžik www.okamzik.cz
poslední vydání v únoru 2009
V omezeném množství lze ještě vyžádat
na adrese:
Poradenské centrum,
Alena Bártová, DiS
Vzdělávací, informační a poradenské
centrum
Okamžik - sdružení pro podporu nejen
nevidomých
Pacovská 31/869 140 00 Praha 4
tel.: 233 371 277, 774 209 055
email: VIPC@okamzik.cz

nejspíše je možné získat i v digi podobě,
ale na webu není k dispozici

Další komunikační prostředky

- vedle oblíbených konferencí používají nevidomý komunikační nástroje jako Skype, ICQ (v Mirandě) – téměř ne chat na webu
- KlangoPlayer www.klango.net
(<http://en.klango.net/>), speciální prostředí
 - Česko-Slovenské fórum nevidomých, ale možnost zapojení i do jiných cizojazyčných fór
 - Wikipedie
 - Hry pro nevidomé
 - Blogy
 - Polls - ankety

Zajímavé projekty pro ZP WebVisum

- doplněk pro Mozillu – FireFox 3 – rozpozná kód capchy a zašle uživateli – vloží ze schránky
- nutnost pozvánky člena (www.webvisum.com)
- capchy se stále zdokonalují ...!!!

Zajímavé projekty (nejen pro ZP) Nejmilejší pražské zvuky

Nejedná se výhradně o projekt pro nevidomé, ale jeho spolutvůrci mohou být právě nevidomí, může je to zajímat

<http://panto-graph.net/favouritesounds/index.php>

Autorem Miloš Vojtěchovský:

Cílem je archivace zajímavých zvuků z Prahy, zmapování zvukové podoby Prahy

Autorem zvuků může být kdokoli, kdo nahraje zajímavý zvuk a zašle ho s žádostí o registraci.

O spolupráci nevidomých mají autoři tohoto projektu velký zájem.

Zájmy nevidomých

- zpravodajské servery
- e-ziny: technika či podle zájmů - hudba
- audio archiv Českého rozhlasu a jiných sdělovacích prostředků – i TV
- zdravá výživa
- nakupování po internetu
- nahrávání dokumentů z TV
- rádi by tvořili své stránky v přístupných redakčních systémech – současné redakční webhostingy to příliš nedovolují: www.estranky.cz, www.webgarden.cz, www.webnode.cz, www.websnadno.cz
- zcela nevidomí se musí naučit html, náročné tvoření, design – „dělal to nevidomí“

Stránky, které si vedou sami ZP (některé za všechny)

- Stránky Josefa Konečného
<http://www.kony.wz.cz/>
- Stránky Josefa Loudy
<http://knivic.unas.cz>
- Svět kolotočů <http://www.svetkolotocov.wz.cz/>
- Stránky Kristýny Rumlové
<http://tinachancey.wordpress.com/>
- Blog Petry Láskové
<http://estrella.blog.cz/0607/neco-o-mne>